

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Pokorné a soudců JUDr. Víta Pejška a Mgr. Miloše Zdražila ve věci exekuce

oprávněného:

[redacted], ICO [redacted]
sídlem [redacted]

proti

povinné:

V. P. [redacted], narozená dne [redacted]
bytem nám. [redacted], [redacted]

pro 130.000 Kč s příslušenstvím – o návrhu povinné na ustanovení zástupce a o zastavení exekuce,

k odvolání oprávněného proti usnesení Okresního soudu ve [redacted] ze dne [redacted], č. j. [redacted],

takto:

Usnesení okresního soudu se vyjma odvoláním nenapadeného výroku II. mění tak, že se exekuce na majetek povinné vedená u Okresního soudu ve [redacted] pod sp. zn. [redacted] a prováděná u pověřeného soudního exekutora [redacted]. I. a I. [redacted], Exekutorský úřad [redacted], pod sp. zn. [redacted], nezastavuje.

Odůvodnění:

- Okresní soud shora označeným usnesením zastavil exekuci na majetek povinné vedenou u Okresního soudu ve [redacted] pod sp. zn. [redacted] a prováděnou u pověřeného soudního exekutora [redacted]. I. a I. [redacted], Exekutorský úřad [redacted], pod sp. zn. [redacted] (výrok I.), zamítl návrh povinné na ustanovení zástupce z řad advokátů (výrok II.), povinné uložil povinnost uhradit náklady soudnímu exekutorovi [redacted]. I. a I. [redacted], Exekutorský úřad [redacted] ve výši 7.865 Kč do tří dnů od právní moci usnesení (výrok III.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.).
- Z odůvodnění usnesení vyplývá, že exekuce byla zahájena dne [redacted], kdy soudní exekutor obdržel návrh oprávněného na nařízení exekuce, přičemž okresní soud pověřil soudního exekutora [redacted]. I. a I. [redacted], Exekutorský úřad [redacted], provedením exekuce pověřením ze dne [redacted], pod č. j. [redacted]. Dne [redacted] navrhla povinná, aby jí byl ustanoven zástupce z řad advokátů s tím, že je nemajetná a není schopna zaplatit své právní zastoupení a sama není schopna tuto věc řešit. Okresní soud vysvětlil, že již dvakrát byl návrh povinné na zastavení exekuce zamítnut, a to usnesením Okresního soudu ve [redacted] ze dne [redacted], č. j. [redacted], a to jako předčasný, neboť povinná byla vlastníkem ideální poloviny nemovité věci a byl předpoklad, že dojde k dražbě nemovitosti a pohledávka bude uspokojena, byť částečně. Dále byl zamítnut návrh povinné na zastavení exekuce usnesením Okresního soudu ve [redacted] ze dne [redacted], č. j. [redacted], ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – [redacted] ze dne [redacted], č. j. [redacted], s tím, že v jiné exekuci byl vydán soudním exekutorem [redacted]. J. [redacted] P. [redacted], Exekutorský úřad [redacted], exekuční příkaz k prodeji nemovité věci a bude přistoupeno k její dražbě. Okresní soud si vyžádal zprávu soudního exekutora [redacted]. I. a I. [redacted], o průběhu exekuce, přičemž ten mu sdělil ve zprávě ze dne [redacted], že nebyl

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

dohledán postižitelný majetek povinné, ale zjišťování majetku stále probíhá, povinná dosud neuhradila ničeho, dobrovolně nesplácí a pohledávka včetně nákladů exekuce činí 158.130 Kč. Totéž sdělil soudní exekutor [redacted]. [redacted] i ve své zprávě ze dne [redacted]. Soudní exekutor [redacted]. J. [redacted] P. [redacted] okresnímu soudu sdělil, že ideální polovina pozemku povinné č. st. [redacted] v katastrálním území [redacted] byla v dražbě prodána, přičemž usnesení o příklepu bylo vydáno dne [redacted], pod č. j. [redacted], které nabylo právní moci dne [redacted] a příklep byl udělen za nejvyšší podání 10.750 Kč. Okresní soud na danou věc aplikoval ust. § 55 odst. 5 exekučního řádu a § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. ve spojení s § 52 a § 55 exekučního řádu a dospěl k závěru, že povinná nevlastní žádný postižitelný majetek, když jediný postižitelný majetek povinné byla ideální jedna polovina nemovité věci, která však byla již prodána v dražbě provedené jiným soudním exekutorem za částku 10.750 Kč. A protože měl za to, že exekuce je vedena již od roku [redacted] a za dobu více než [redacted] let jejího vedení se nepodařilo ničeho vymoci, jsou zde dány předpoklady pro zastavení exekuce na majetek povinné podle § 268 odst. 1 písm. e) a exekuci zastavil, když exekutor i přes opětovná provedená šetření nezjistil jiný postižitelný majetek, ze kterého by bylo možno v reálném čase exekuci uspokojit a měl tudíž za to, že výtěžek exekuce nebude postačovat ani ke krytí jejích nákladů, když povinná doložila, že nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu, pobírá dlouhodobě příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení, její příjem je tvořen pouze dávkami státní sociální podpory. Oprávněné tak nemůže být garantováno, že její pohledávka bude vymožená, pokud je povinná nemajetná. Soudní exekutor je přitom povinen bez průtahů a v přiměřené lhůtě provést všechny potřebné úkony ke zjištění majetku a příjmů povinné, a pokud není takový majetek či příjmy, které by postačovaly alespoň k úhradě nákladů exekuce, zjištěn, je nutno exekuci zastavit a odkázal k tomu na usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – [redacted] sp. zn. [redacted]. Okresní soud dále zamítl návrh povinné na ustanovení zástupce z řad advokátů s tím, že exekuci zastavil, a tudíž není důvod rozhodovat o ustanovení zástupce povinné. Podle § 89 exekučního řádu pak povinné uložil povinnost nahradit soudnímu exekutorovi náklady exekuce ve výši 7.865 Kč sestávající z odměny ve výši 3.000 Kč dle § 6 odst. 3 vyhl. č. 330/2001 Sb., paušální náhrady hotových výdajů ve výši 3.500 Kč dle § 13 odst. 1 uvedené vyhlášky a 21% DPH. Žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení s tím, že podle obsahu spisu v souvislosti se zastavením exekuce účastníkům žádné náklady řízení nevznikly.

3. Proti usnesení, a to proti výrokům I. a IV. a tím i závislému výroku III., podal včas odvolání oprávněný. Namítal, že okresní soud o zastavení exekuce rozhodl předčasně, neboť exekuce byla zahájena v [redacted], tedy běží [redacted] let, což není s ohledem na výši vymáhané částky doba nikterak nepřiměřená. Poukázal na to, že vede několik desítek exekucí, a to i pro nepoměrně menší částky, exekuce běží po mnohem delší dobu a naprosto není výjimkou, že po uplynutí i více než 5 let dojde z důvodu změny majetkových poměrů na straně povinných k uspokojení nároku oprávněného. Měl za to, že stanovení délky exekučního řízení je značně problematické, neboť novelizace z posledních let výrazně omezily pravomoci a možnosti soudního exekutora, což právě vede k natahování exekuce v čase. Oprávněný nepovažuje za spravedlivé, aby v dané věci po uplynutí nijak nepřiměřeně dlouhé doby exekučního řízení byla exekuce zastavena, čímž ztratí možnost domoci se v budoucnu svého nároku prostřednictvím exekutora, i kdyby došlo ke změně majetkových poměrů povinné. Uvedl, že samotná doba trvání exekuce bez detailní znalosti spisu nevypovídá nic o tom, z jakého důvodu nebyla exekuce dosud provedena. Většina exekucí trvá léta, ale v současné době jde o přirozený jev, když důvodem může být např. i souběh více exekucí nebo účelová snaha dlužníka se exekuci vyhýbat. Oprávněný je přesvědčen, že se jedná právě o tento případ, neboť povinná účelově maří vymožení pohledávky, když je zjevně po celou dobu trvání exekuce schopna, byť za pomoci sociálních dávek, uspokojovat své životní náklady. Povinná je v produktivním věku, při současné situaci na pracovním trhu by jistě pro ni nebylo až takovým problémem nalézt si odpovídající zaměstnání, projevit dobrou vůli a pokusit se alespoň o částečnou úhradu dluhu. Namísto toho je zjevné, že se před dopady exekuce skrývá,

což je patrné i z toho, že je přihlášena k trvalému pobytu v místě tzv. ohlašovny Městského úřadu [redacted]. Oprávněný poukázal dále na to, že původ dluhu spočívá v poskytování státního příspěvku na výstavbu bydlení, který byl za splnění daných podmínek nevratný. Povinná a její zemřelý manžel obdrželi tento státní příspěvek na výstavbu rodinného domu ve výši 130.000 Kč, s výstavbou domu započali a na tuto stavbu čerpali celý státní příspěvek, poté s výstavbou přestali, rozestavěná stavba za dobu více než 10 let značně zchátrala, ale povinná se tuto neutěšenou situaci nepokusila řešit. Zastavení exekuce by povinnou neoprávněně zvýhodnilo proti jiným osobám, které byly účastníky obdobných soudních řízení se stejným skutkovým základem, a v těchto případech byli bývalí stavebníci soudy vždy zavázáni k vrácení příspěvku, i když stavbu postavili, tedy účelu, pro který byly příspěvky státem poskytovány, bylo dosaženo a důvodem pro vrácení příspěvku bylo „pouze“ nesplnění podmínek smlouvy (např. opožděná kolaudace nebo nedodržení desetileté lhůty dané k užívání stavby k trvalému bydlení). V dané věci však rodinný dům nebyl vůbec postaven a povinná tak promrhala 130.000 Kč, které jí stát účelově na výstavbu poskytl, a zastavení exekuce by v tomto případě bylo i v rozporu s dobrými mravy. Oprávněný měl za to, že se povinná exekuci vyhýbá, nevyužívá svého výdělkového potenciálu plynoucího ze svého věku a zdravotního stavu, který povinné nezabraňuje pracovat, když okresní soud konstatoval, že povinná nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu a zastavení exekuce tak není namístě. Navrhl proto, aby odvolací soud usnesení okresního soudu změnil tak, že se exekuce nezastavuje.

4. Odvolací soud přezkoumal usnesení okresního soudu v odvoláním napadené části (§ 212 a § 212a o. s. ř.), dle ust. § 254 odst. 8 o. s. ř. bez nařízení jednání, a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
5. Dle ust. § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže průběh výkonu rozhodnutí ukazuje, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jeho nákladů.
6. Dle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1062/2005 podnět k zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ podává exekutor, nikoliv povinný. Podá-li exekutor soudu podnět k zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ, uvede v něm, jaké úkony provedl ke zjištění majetku povinného a s jakým výsledkem, případně z čeho dovedl hodnotu zjištěného majetku. Nesouhlasí-li oprávněný se zastavením exekuce s odůvodněním, že exekutor zjistil majetek nedostatečně, soud ho vyzve ke sdělení, které další úkony mají být ke zjištění majetku provedeny, a posoudí jejich možnou úspěšnost předtím, než exekuci zastaví. Neshledá-li soud důvody pro zastavení exekuce, vyzve exekutora, aby v exekuci pokračoval. Výzva nemusí mít formu usnesení, musí však obsahovat důvody, pro něž se soud domnívá, že ještě lze nalézt postižitelný majetek povinného. Exekutor je v takovém případě povinen v exekuci pokračovat.
7. Dle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 3442/2011 v případě nedostačujícího majetku exekutor podá soudu podnět k zastavení exekuce a uvede v něm, jaké úkony ke zjištění majetku provedl a s jakým výsledkem, případně z čeho dovedl hodnotu zjištěného majetku. Pokud by povinný podal řádný návrh na zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř., soud by se jím zabývat musel, a v takovém případě pak soud vyžádá od exekutora zprávu o tom, jaký majetek povinného zjistil, popřípadě jaká je jeho hodnota, a jaké jsou náklady exekuce, a jeho stanovisko k návrhu na zastavení exekuce. Na základě vyjádření exekutora pak posoudí, zda důvod k zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. je dán, přičemž exekuci podle tohoto ustanovení lze zastavit, jestliže po provedení úkonů směřujících ke zjištění majetku povinného není zjištěn žádný majetek, event. je jeho hodnota ke krytí nákladů exekuce nepostačující.
8. Dle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 449/2018 je věcí exekučního soudu, aby na základě vlastního šetření prověřil, zda případné další dotazy a lustrace ze strany exekutora mohou v budoucnosti vést ke zjištění dalšího postižitelného majetku povinného. Stejně tak exekuční

soud musí na základě vlastních zjištění (jež se neomezí jen na obecné konstatování věku povinného) posoudit, jaké jsou další perspektivy vedení exekuce.

9. V dané věci je exekuce vedena od podzimu roku [REDACTED]. Podle zprávy soudního exekutora [REDACTED] a [REDACTED] nebylo na vymáhanou pohledávku dosud nic uhrazeno a povinná dobrovolně nesplácí, exekutor vydal dva exekuční příkazy v roce [REDACTED] a [REDACTED]. Dosud nebyl zjištěn žádný postižitelný majetek povinné, resp. byl zjištěn její nemovitý majetek v katastrálním území [REDACTED] u [REDACTED], když tento pozemek byl prodán v jiné exekuci vedené [REDACTED]. J. [REDACTED] P. [REDACTED]. Soudní exekutor [REDACTED] a [REDACTED] však sdělil, že v této exekuci stále probíhá zjišťování postižitelného majetku povinné.
10. Exekutor a oprávněný se zastavením exekuce nesouhlasí. Okresní soud dospěl přes nesouhlas exekutora a oprávněného k závěru, že je na místě exekuci zastavit, což odůvodnil dlouhou dobou trvání exekuce a tím, že průběh exekuce ukazuje, že výtěžek, kterého jí bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jejích nákladů.
11. Usnesení okresního soudu je předčasné, neboť je zjevné, že dosud nebyl prověřen zcela majetek povinné pověřeným soudním exekutorem a okresní soud sám šetření o majetku povinné neprovedl, ačkoli tak měl učinit, pokud měl za to, že je možné exekuci přes nesouhlas soudního exekutora a oprávněného zastavit (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 449/2018). Nevyzval ani oprávněného ke sdělení, které další úkony mají být ke zjištění majetku provedeny, a neposoudil jejich možnou úspěšnost předtím, než exekuci zastavil (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1062/2005).
12. Odvolací soud proto usnesení okresního soudu vyjma odvoláním nenapadeného výroku II. změnil tak, že se exekuce nezastavuje (§ 220 o. s. ř.).
13. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud nerozhodoval, neboť toto rozhodnutí je vyhrazeno podle § 88 exekučního řádu soudnímu exekutorovi.
14. Odvolací soud pro úplnost dodává, že při případném rozhodování o návrhu povinné na ustanovení zástupce v této exekuci musí zkoumat, zda její opakované návrhy na zastavení exekuce ze stejného důvodu nejsou zjevně bezúspěšným uplatňováním práva (§ 138 odst. 1 a § 30 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat dovolání u Okresního soudu ve [REDACTED] ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu. O dovolání by rozhodoval Nejvyšší soud ČR. Dovolání je přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Pardubice 28. května 2021

JUDr. Alena Pokorná v. r.
předsedkyně senátu